

Pravidla debaty formy "Sněmovní 2x2"

Úvodní ustanovení.

Účastníci soutěžní debaty Romské debatní ligy (RDL) se zavazují, že:

* budou zachovávat zásady fair play, slušného chování a rytířství v tom nejlepší smyslu slova,

* vědomě nepoužijí nepravdivou informaci.

Rozhodčí a vedoucí debatních klubů se zavazují, že budou postupovat ve stejném duchu a v souladu s ním debatéry připravovat a hodnotit.

1. Pravidla "Sněmovní debaty 2x2".

Debata RDL budou probíhat podle těchto Pravidel "Sněmovní debaty 2x2".

2. Soutěžní sněmovní debata 2x2 je debatou dvou týmů, debatuje se o "návrhu".

Debata se účastní dva týmy, každý tým má dva členy. Debatuje se o "návrhu" debaty. "Návrh" debaty vždy vyzývá k nějaké změně. (Například: "*Délka prázdnin by se měla změnit.*") "Návrh" je stanoven předem, tak, aby se na debatu oba týmy mohly dostatečně připravit.

2.1 Oba týmy hledají řešení problému, který je obsažen v "návrhu" debaty.

Úkoly týmů jsou velmi podobné - oba hledají nejlepší řešení problému, který se skrývá v "návrhu" debaty. Snaží se přitom dokázat, že jejich řešení je lepší, než řešení soupeřícího týmu.

2.2 Týmům říkáme "první" a "druhý".

Před zahájením debaty si týmy vylosují anebo pořadatel soutěže určí, který z nich zahájí debatu – tento tým budeme proto nazývat "první". Druhému týmu budeme říkat "druhý". V průběhu debatního turnaje se týmy obvykle střídají – ten, který byl jednou "první" bude v další debatě "druhý" a naopak.

2.3 Mluvčím říkáme "popisovač" a "osvětlovač".

Veselé názvy v sobě skrývají hlavní úkoly řečníků – "popisovači" popisují jaký je současný stav věcí a jaký problém se skrývá v "návrhu" debaty. Například: "*...prázdniny trvají dva měsíce, za tu dobu žáci všechno zapomenou*". "Osvětlovači" vysvětlují, osvětlují jak a proč bude řešení jejich týmu lépe "fungovat". Například: "*...kratší prázdniny několikrát za rok umožní žákům odpočinout si, přitom ale všechno nezapomenout*".

2.4 V debatě vítězí tým, který získá více pomocných bodů (PB).

Cílem obou týmů v debatě je zvítězit. Debata rozhodují rozhodčí. Rozhodčí vyplňují List rozhodčího, ve kterém jednotlivým mluvčím obou týmů přidělují pomocné body za obsah, organizaci, styl a dotazování. Po skončení debaty sečtou rozhodčí pomocné body (PB) řečníků obou týmů. Ten tým, který získal více PB se stává vítězem debaty.

V debatě nemůže zvítězit druhý tým, jestliže ve všech bodech souhlasí s prvním týmem.

2.5 Řečníci obou týmů se střídají.

K tomu, aby tým ukázal, že jeho řešení je lepší než řešení soupeřů slouží vystoupení obou řečníků obou týmů. V debatě tedy vystoupí všichni čtyři mluvčí. Nejdříve vystoupí mluvčí "prvního" týmu, po

něm mluvčí "druhého" týmu, následuje opět mluvčí "prvního" týmu a nakonec hovoří mluvčí "druhého" týmu: první – druhý – první – druhý.

V týmech nejdříve vystupují "popisovači" po nich "osvětlovači":

Takto uslyšíme v debatě 4 řeči v pořadí:

1/ Popisovač prvního týmu

2/ Popisovač druhého týmu

3/ Osvětlovač prvního týmu

4/ Osvětlovač druhého týmu

Každá řeč trvá nejdéle 4 minuty. Průběh času sleduje rozhodčí anebo časoměřič a mluvčím ukazuje, kolik času jim zbývá. Řečník může hovořit méně, než 4 minuty – nezíská však nejvyšší hodnocení protože je vidět, že se nedostatečně připravoval.

2.6 V době kdy řečník mluví ostatní mlčí a naslouchají.

V době kdy řečník mluví ho nikdo nesmí přerušovat, radit mu, napovídat, skákat do řeči ani jiným způsobem do jeho řeči zasahovat. Mluvčí si musí vystačit s mluveným slovem – nesmí nic ukazovat, psát ani kreslit. Mluvčí při přednesu stojí, svoji řeč smí číst z poznámek – lepší bodové hodnocení ale získá ten, kdo dokáže poznámky používat jen k občasnému letmému nahlédnutí a svoji řeč nečte ale přednáší.

Ostatní účastníci debaty mluvčímu naslouchají a snaží se psát si poznámky. Poznámky použijí při dotazování a při své vlastní řeči, kdy se budou snažit dokázat, že soupeřící tým nemá pravdu.

2.7 Po každé řeči následuje "dotazování".

Po vystoupení každého řečníka následuje "dotazování". "Dotazování" vypadá tak, že jeden tým klade otázky a soupeřící tým na otázky odpovídá. Odpovídá vždy ten tým, jehož mluvčí právě skončil řeč. Ptá se tedy ten tým, který v předchozí řeči naslouchal.

Účelem dotazování je

1/ vysvětlit případná nedorozumění – například když je mluvčímu špatně rozumět nebo není jasné co chtěl říci,

2/ pomocí otázky ukázat slabiny v řeči soupeřícího týmu,

3/ "připravit si půdu" pro vlastní dokazování.

Ptát se smí oba členové týmu, který se ptá. Odpovídat smí oba členové týmu, který odpovídá. Odpovídající tým se nesmí ptát – je odpovídající, takže musí odpovídat!

Tázající tým smí položit nejvýše 5 otázek. "Dotazování" trvá nevíce dvě minuty, poté rozhodčí dotazování ukončí. Rozhodčí dotazování ukončí také tehdy, když tázající tým položil pět otázek a odpovídající tým na ně odpověděl – i když ještě nevypršely dvě minuty. Pokud tým nestihne během dvou minut položit pět otázek, má smůlu.

2.8 Po každém vystoupení je čas na uspořádání myšlenek a krátkou přípravu.

Po každém vystoupení – to znamená po každé řeči i po každém dotazování mají všichni debatéři krátký čas – 30 vteřin – na přípravu. Během času na přípravu debatéři porovnávají své poznámky, radí se jak nejlépe pokračovat v debatě a sbírají síly a odvahu k dalšímu vystoupení.

Celá debata má tedy 8 částí, rozdělené časem na přípravu:

Řeč popisovače prvního týmu: nejvýše 4 minuty.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Dotazování – ptá se druhý tým.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Řeč popisovače druhého týmu: nejvýše 4 minuty.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Dotazování – ptá se první tým.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Řeč osvětlovače prvního týmu: nejvýše 4 minuty.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Dotazování – ptá se druhý tým.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Řeč osvětlovače druhého týmu: nejvýše 4 minuty.

Čas na přípravu: 30 vteřin.

Dotazování – ptá se první tým.

Po skončení debaty rozhodčí sečte přidělené pomocné body a oznámí výsledek.

2.9 Týmy sedí u stolků, mluvčí stojí a prezentují svoji řeč vestoje.

Samotná debata vypadá tak, že týmy sedí u stolků / lavic které jsou bokem k sobě, mírně šikmo, tak, aby debatéři seděli čelem k rozhodčímu, časoměřiči a publiku a přitom na sebe viděli. Mluvčí, který má pronášet řeč se postaví doprostřed mezi stolky, kde je řečnický pult anebo další stolek na odkládání poznámek. Svoji řeč pronáší vestoje čelem k rozhodčímu / časoměřiči a publiku.

Při dotazování všichni mluvčí sedí u svých stolků nebo lavic. Nevstávají, otázky pokládají a na ně i odpovídají vsedě.

V průběhu řeči kteréhokoliv z řečníků nesmí ostatní hovořit. V průběhu dotazování se jak dotazující, tak odpovídající smí před každou otázkou či odpovědí velmi krátce šeptem či polohlasem poradit. Taková porada však smí trvat jen několik vteřin.

V průběhu času na přípravu se debatéři smí mezi sebou bavit a domlouvat se na dalším postupu. Nesmí však přijímat pokyny z publika.

Časoměřič ukazuje mluvčím na prstech ruky kolik jim zbývá času. Hlasem oznamuje vypršení času na přípravu. Zejména u začátečníků oznamuje, kdo je další na řadě, jaká část debaty následuje. Velmi často je jeden z rozhodčích zároveň časoměřičem.

Debatu rozhoduje jeden či více rozhodčích, vždy však lichý počet. Každý z rozhodčích určí součtem přidělených bodů vítěze debaty a po debatě nabídne debatérům “zpětnou vazbu” – vyzdvihne co se mu líbilo a kde naopak by se debatě mohli zlepšit.

3. Úkoly týmů: o čem se má vlastně mluvit.

3.1 Nejdůležitější je příprava – v přípravě musí oba týmy splnit šest úkolů:

3.1.1 Prvním úkolem je zjistit, jak se vlastně věci mají – co se má měnit?

“Návrh” debaty navrhuje změnu – co se ale vlastně má změnit? Jak se věci mají? Zjistit jak se vlastně věci mají zní zdánlivě zbytečně – to přeci každý ví. Ve skutečnosti toho o věcech, o kterých se denně přeme a diskutujeme často víme velmi málo. Myslíme si, že víme. Víme ale doopravdy? Někdo řekne: “Televizní seriály jsou hloupé.” Zeptáte se ho – které? A on vám řekne, že neví, protože se na ně nedívá. Jak ale potom ví, že jsou hloupé, když se na ně nedívá? Jiný může říci: “Město se nestará o zdravotně postižené občany.” Ví skutečně takový člověk kolik peněz město dává na projekty na pomoc zdravotně postiženým? Kolik jezdí ve městě nízkopodlažních autobusů? Kolik přechodů je vybaveno “tikáním” pro slepé? Kolik veřejných budov je upraveno pro vozíčkáře?

Zvykli jsme si vynášet soudy aniž bychom měli dostatek informací. A někdy informace máme, ale jsou nepřesné. A zase jindy jsou informace, které máme úplně nepravdivé.

Jestliže debatě ve svých řečech budou chtít ukázat, že něco se má změnit, musí nejdříve *velmi přesně* vědět jaký je současný stav věcí! Prvním úkolem obou týmů je zjistit, jak se věci, o kterých se hovoří v “návrhu” debaty doopravdy mají.

3.2 Druhým úkolem je zjistit co je špatně, proč se má něco měnit?

Navrhujeme-li nějakou změnu, je to obvykle proto, že něco je špatně, chceme, aby to, co je špatně se změnilo. Druhým úkolem obou týmů v přípravě na debatu je zjistit, kde je v “návrhu” skrytý problém, co je na současném stavu špatně, komu je ublíženo.

Například v debatě o návrhu “*Délka prázdnin by se měla změnit*” přijdou debatěři na to, že hlavní prázdniny jsou moc dlouhé a žáci během takto dlouhých prázdnin všechno zapomenou. Tím trpí jak žáci, kteří se mnoho věcí musí učit znovu, tak učitelé – ti musí znovu učit co již probrali. Ale “trpí” také rodiče, kteří dětem pomáhají v přípravě na vyučování.

Po důkladné přípravě by debatěři mohli přijít i na to, že dva měsíce prázdnin v létě nevyhovují těm rodičům, kteří si nemohou vzít v práci dovolenou a potom “neví co s dětmi”, majitelům rekreačních středisek, kteří mají dva měsíce nával ale potom deset měsíců prázdno, rodičům, kteří berou děti na dovolenou, jenže dovolená ve středisku kde je nával je dražší, než mimo sezónu, školám, protože provoz školy je v zimě mnohem dražší než v létě, dopravcům, protože doprava v létě je levnější než v zimě... a tak dále a tak dále.

Zkrátka, debatěři přijdou v přípravě na to, že *něco* je na současném stavu špatně a *někomu* současný stav nevyhovuje. Druhým úkolem obou týmů je tedy zjistit, *co je vlastně špatně a proč se má něco změnit*.

3.3 Třetím úkolem je vymyslet takové řešení, které odstraní problém.

Ve svém druhém úkolu týmy odhalily, co je vlastně problémem - co je špatně, kdo je postižen, komu je ublíženo. Třetím úkolem je vymyslet, *jak* tento problém vyřešit.

Tento úkol je někdy snadný, jindy velmi obtížný. Pokud ale týmy správně zvládly druhý úkol, neměl by tento třetí být až tak složitý. Týmy budou chtít pomoci postiženým, ublíženým, odstranit to, co je špatně. Například v debatě o návrhu *“Délka prázdnin by se měla změnit”* se po předchozí přípravě (první a druhý úkol) přímo nabízí řešení: zkrátit hlavní prázdniny, třeba na tři týdny a volno rozložit do dalších období: týdenní prázdniny na podzim, dva v zimě, dva na jaře.

3.4 Čtvrtý úkol je vlastně součástí tří předchozích – týmy si musí připravit důkazy, důvody, vysvětlení proč jim máme věřit.

I když je tento úkol součástí všech předchozích, je natolik významný, že si zaslouží samostatný odstavec. To, že jednotlivá tvrzení musí debatéři dokazovat je jedním z nejdůležitějších rozdílů soutěžní a “normální” debaty.

Debatéři si musí předem připravit a v debatě přednést důkazy proč jim máme věřit. Nestačí tedy říci: *“V našem městě jezdí málo nízkopodlažních autobusů”* ale je třeba říci i odkud to vím! (*“Byli jsme se zeptali na odboru dopravy městského úřadu a tam nám řekli, že v našem městě jezdí dva nízkopodlažní autobusy,”* nestačí říci: *“...někde jsem slyšel, že počet manželství klesá”*, ale třeba: *“Český statistický úřad na svých webových stránkách uvádí, že počet uzavřených sňatků v ČR trvale klesá, zatímco rozvodovost stoupá...”*

Je tedy třeba *dokázat*, že věci jsou takové, jaké jsou – například že ve městě skutečně jezdí jen dva nízkopodlažní autobusy či že rozvodovost stoupá – to je práce “popisovačů”. Stejně tak je ale třeba i vysvětlit, osvětlit, proč si tým myslí, že jejich řešení odstraní problém. Nestačí tedy říci: *“...když zkrátíme prázdniny všechno se vyřeší”*, ale je třeba vysvětlit *jak a proč to bude fungovat*. Třeba: *“Tím, že se prázdniny v létě zkrátí na tři týdny a zbytek se rozloží do zbytku roku se zkrátí doba, po kterou budou žáci zapomínat. Čím kratší doba bez školy, tím více toho dětem zůstane v hlavách.”*

Čtvrtý úkol není samostatný – příprava důkazů, vysvětlení a zdůvodnění je velmi důležitou součástí přípravy na soutěžní debatu.

3.5 Pátý úkol přípravy je příprava “jiného” řešení.

Velkou část toho, co v debatě zazní, mají debatéři připraveno předem. Proto se ale může stát, že současný stav vidí stejně (první úkol), stejně vidí i problém (druhý úkol) a mají připraveno i stejné řešení (třetí úkol)!

V bodě 2.4 těchto Pravidel je ale toto ustanovení: v debatě nemůže vyhrát druhý tým, jestliže ve všem souhlasí s prvním týmem. Druhý tým se proto musí na takovou možnost připravit. A protože v průběhu debatního turnaje se týmy ve své roli “prvního” a “druhého” obvykle střídají (to je v pravidle 2.2), musí se na tuto možnost oba týmy připravit.

Připraví se tak, že vymyslí a sepíše *dvě vhodná řešení*. Například v debatě o návrhu *“Délka prázdnin by se měla změnit”* by si týmy mohly připravit tato dvě řešení: (1) *Letní prázdniny by se měly zkrátit a přesunout do jiných měsíců* a (2) *Letní prázdniny by se měly prodloužit (protože jsou příliš krátké...)*.

Když si oba týmy předem připraví dvě vhodná řešení, nemůže se stát, aby “druhý” neměl co nového, jiného by do debaty přinesl.

3.6 Šestý a poslední úkol přípravy je nacvičit si přednes.

V bodě 2.4 Pravidel se píše, že vítěz debaty je určen součtem bodů za obsah, organizaci, styl a dotazování. Je proto důležité, aby si oba řečníci týmu své řeči napsali a nacvičili si jejich přednes! Debatér, který lépe svoji řeč přednese získá více pomocných bodů!

4. Role jednotlivých mluvčích.

4.1 Všichni mluvčí musí povinně dodržovat předepsanou organizaci svých řečí.

Součástí hodnocení debaty je “organizace” – rozhodčí přidělují body za to, jestli mluvčí dodržují povinnosti, které jim ukládají Pravidla.

4.1.1 Povinnosti “popisovače” prvního týmu.

1/ Představí posluchačům **o čem bude** v debatě **mluvit, co se bude snažit dokázat** a čeho dosáhnout.

2/ Popíše současný stav – **ukáže, kde vidí problém, co je špatně, kdo** současným stavem **trpí**. Na podporu svého popisu současného stavu přinese důkazy.

3/ Řekne **co se** proto **musí změnit** a **čeho chce změnou dosáhnout**.

4/ Stručně (jednou či dvěma větami) **nastíní** řešení - tedy **jak chce** jeho tým **problém vyřešit**.

4.1.2 Povinnosti “popisovače” druhého týmu.

Jsou stejné jako u popisovače “prvního týmu”. Navíc se však v každém bodě snaží ukázat, kde neměl popisovač prvního týmu pravdu, kde svoji pravdu nedokázal, nebo alespoň popis svého předřečníka rozšíří a doplní o další důkazy.

4.1.3 Povinnosti “osvětlovače” prvního týmu.

1/ Uvede, co bude cílem jeho snažení během řeči, **o čem bude mluvit** a **co** v řeči **bude chtít dokázat**.

2/ **Vyjádří** se k pohledu na současný stav, který představil druhý tým a pokusí se obhájit vlastní popis, který přednesl jeho popisovač. Může přinést další důkazy na podporu svého popisovače.

3/ **Vysvětlí jak řešení** prvního týmu **odstraní problém, jak pomůže** těm, kteří jsou postiženi. Bude se snažit dokázat, že **řešení** jeho týmu **bude fungovat**.

4/ **Připomene** proč chtěl jeho tým změnu a stručně shrne, co se díky řešení jeho týmu zlepší.

4.1.4 Povinnosti “osvětlovače” druhého týmu.

S výjimkou druhého bodu, který mezi povinnosti “osvětlovače” druhého týmu nepatří, jsou stejné jako u “osvětlovače” prvního týmu. Navíc se však v každém bodě snaží ukázat, kde jsou slabiny řešení prvního týmu, proč nebude jejich plán fungovat, proč neodstraní problém a nepomůže ublíženým.

5. Co a jak se hodnotí.

Rozhodčí debaty vyplňují List rozhodčího, ve kterém jednotlivým mluvčím obou týmů přidělují pomocné body za obsah, organizaci, styl a dotazování. Všechna tato dílčí hodnocení mají stejnou váhu, každé se tedy na celkovém výsledku podílí stejně – jednou čtvrtinou.

5.1 Obsah

PBody za “obsah” zahrnují zejména:

- zda řečník skutečně zná současný stav věcí a pravdivost svých tvrzení umí dokázat,
- zda dokáže odhalit nepravdivá anebo slabě dokázaná tvrzení soupeřů,
- zda jeho řešení je smysluplné, dobře promyšlené a mohlo by fungovat a vyřešit problém.

5.2 Organizace

PBody za "organizaci" zahrnují zejména:

- zda mluvčí splnil povinnosti, které mu ukládají pravidla,
- zda mluvčí dokáže využít čas – nemluví ani přes stanovené 4 minuty, ani výrazně méně,

5.3 Styl

PBody za "styl" zahrnují zejména:

- jazyk – bohatost slovní zásoby, schopnost jasně a srozumitelně sdělovat své myšlenky,
- zda mluvčí svoji řeč "umí" – nejlépe tak, že poznámky potřebuje jen k letným náhledům či přesným citacím,
- chování během debaty – oceňuje se chování zdravě sebevědomé avšak zdvořilé a k soupeřům rytířské.

5.4 Dotazování

PBody za dotazování zahrnují zejména:

- obsah (otázky a odpovědi mají smysl) a styl (otázky a odpovědi jsou jasné a stručné, jazyk je zdvořilý).

Hodnocení za dotazování se shrnuje za všechna 4 dotazování. Každý mluvčí tak má 4x šanci přesvědčit rozhodčího, aby mu dal vysoké hodnocení. Kdo nepoloží žádnou otázku ani na žádnou neodpoví mnoho PB nezíská!

6. Soutěž

6.1 Soutěž je dlouhodobá – kdo debatuje častěji, má větší šanci zvítězit.

Soutěží se ve dvou věkových kategoriích 13-15 let a 16-18 let. Soutěž je dlouhodobá – má stanovené datum začátku a konce. Za účast v debatě získávají týmy určitý počet soutěžních bodů (SB). Soutěžní body se započítávají do celostátní tabulky. Který tým má k datu ukončení soutěže nejvíce SBodů, ten se stane vítězem. Tým se do soutěže může zapojit kdykoliv v jejím průběhu.

6.2 "Debatní rok" probíhá od podzimu do zimy a od zimy do léta. O prázdninách máme prázdniny☺ .

V průběhu "debatního roku" 2006/2007 uspořádáme dvě celostátní soutěže:

- "Podzimní RDL – 1. ročník" bude zahájena 17. září 2006 a ukončena bude 31. ledna 2007.
- "Jarní RDL – 1. ročník" bude zahájena 1. února 2006 a ukončena bude 24. června 2007.

6.3 Soutěžit se může v klubech, na místních, regionálních i celostátních "turnajích".

Do soutěže se započítávají výsledky všech debat, které

1/ proběhly podle stanovených pravidel,

2/ rozhodoval rozhodčí,

3/ byly zaznamenány do “Greyboxu”.

To znamená, že se započítávají výsledky nejen debat dosažených na “velkých” turnajích, ale i na místních turnajích – třeba jen turnaj o třech týmech, a nebo i jen debata v klubu. Musí ale splňovat tři výše uvedené podmínky.

6.4 Regionální a celostátní turnaje organizuje koordinátor projektu, klubové a místní soutěže organizují vedoucí klubů a další dobrovolníci.

Organizátoři projektu se budou snažit uspořádat tolik “turnajů” na kolik budou stačit prostředky a kolik jich účastníci budou chtít. Záleží na vedoucích jednotlivých klubů, jestli si uspořádají další soutěžní debaty v klubech, či se domluví na nějaké společné soutěži s dalším klubem.

6.5 Body za účast v soutěžní debatě získávají oba týmy – vítěz i poražený.

Samotná účast v soutěžní debatě si zaslouží ocenění! Proto oba týmy, které nastoupí k debatě a celou ji zdárně oddebatují získají soutěžní body. Každý tým tak získá do celostátní tabulky 4 SB. Vítězný tým navíc získá další 4 SB za vítězství. Takže vítěz každé soutěžní debaty získá celkem 8 soutěžních bodů, poražený 4 soutěžní body.

6.6 Greybox sestavuje tabulku, umí toho však mnohem více!

Body do tabulky musí být zapsány do “Greyboxu”. “Greybox” je chytrý program, který, když se mu zadají správné údaje, dokáže sestavit celostátní tabulku průběžného i konečného pořadí RDL. Dokáže toho ale mnohem více – sleduje výkony jednotlivců, srovnává je s jinými, ale také dokáže zjistit jestli se každý jednotlivý debater zlepšuje – jestli má více pomocných bodů, než dostával dříve.

Výsledky debat bude do Greyboxu zapisovat koordinátor projektu – bude k tomu ale potřebovat pomoc vedoucích klubů. Když proběhne místní klubová nebo regionální debata a budete ji chtít započítat do celostátní tabulky RDL, musíte koordinátorovi nahlásit:

- Datum a místo, kde se debata konala.
- Názvy soutěžících týmu a kluby, odkud tyto týmy jsou.
- Návrh debaty, o kterém se debatovalo.
- Jména všech řečníků a jejich role.
- Kolik bodů každý řečník získal.
- Jména rozhodčích debaty.

Všechny tyto údaje vyplňuje rozhodčí v záznamu o debatě – v takzvaném “Listu rozhodčího”, stačí tedy tento list poslat elektronicky, nebo poštou, nebo prostě přečíst do telefonu!

Do Greyboxu se mohou zapisovat jen debaty, které proběhly během posledních 31 dní – nelze tedy zapsat debatu, která proběhla před 32 dny, dvěma měsíci a tak dále.

Průběžné výsledky tabulky mohou všichni sledovat na internetu: www.debatovani.cz/Greybox

6.7 Týmy si dávají jména podle libosti.

Týmy si zvolí takové jméno, pod kterým budou vystupovat po celou dobu soutěže – SBody, které získal tým jednoho jména nelze přenášet na tým jiného jména, i kdyby se jednalo o stejné debaterky.

Jméno týmu může vyjadřovat vlastnosti debaterů, mít spojitost s městem či klubem, být žertovné... Jméno týmu nikdy nesmí být urážlivé, neslušné ani jinak pohoršující.

6.8 Nejvyšší odměnou jsou znalosti a dovednosti.

Důvodem, proč soutěž organizujeme, je rozvoj znalostí a dovedností dětí a mládeže. Jinými slovy – vzdělání. Hodnota vzdělání přesahuje jakoukoliv hmotnou odměnu, kterou bychom dětem mohli nabídnout. Přesto – vítězové kromě diplomů získají i pohár a *drobné* věcné ceny.

Příloha: List rozhodčího soutěžní debaty “Sněmovní 2x2”.

Soutěž:	Kód, vysvětlení	bodový rozptyl
Datum:	V = vynikající	23 – 25
Rozhodčí:	N = nadprůměrný	20 – 22
Návrh:	D = dobrý	17 – 19
Klub prvního týmu:	S = slušný	14 – 16
Klub druhého týmu:	R = s rezervami	11 – 13

“První tým”: (jméno týmu)

	popisovač:					Pbodů	osvětlovač:.....					Pbodů
obsah	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
organizace	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
styl	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
dotazování	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
celkem												
První tým celkem pomocných bodů:												

“Druhý tým”: (jméno týmu)

	popisovač:					Pbodů	osvětlovač:.....					Pbodů
obsah	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
organizace	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
styl	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
dotazování	V	N	D	S	R		V	N	D	S	R	
celkem												
Druhý tým celkem pomocných bodů:												

Vítězný tým debaty: Podpis rozhodčího:

7. Soutěž RDL “Za svým slovem si stojím”

7.1 Soutěž “Za svým slovem si stojím” je soutěží jednotlivců.

V soutěži “Za svým slovem si stojím” soutěží jednotlivci. Soutěží se v tom, kdo *nejlépe přednese nejlépe připravený* projev. Stejně jako v soutěži týmů tedy hraje velkou roli příprava. Na rozdíl od soutěže týmů se však s mluvčím nikdo “nepře” – mluvčí přednese svoji připravenou řeč, rozhodčí ji ohodnotí body a soutěžící, který získá nejvíce bodů se stane vítězem soutěže. O vítězi tedy rozhoduje počet bodů, které přidělí rozhodčí soutěže.

7.2 Soutěžící si musí řeč pečlivě připravit.

Významnou část hodnocení je hodnocení *přípravy* řeči. Tato příprava vypadá zhruba takto:

1/ Vedoucí zadá vhodné téma (viz. dále) - může zadat více témat, z nichž si každý žák vybere, či jen téma jediné, shodné pro všechny soutěžící. Zadání tématu může vycházet i od debatérů - sami přijdou s vhodným námětem podle svého výběru.

2/ Soutěžící si samostatně připraví osnovu práce. Poradí se s vedoucím, zda je navržená osnova vhodná. Vedoucí dále prostřednictvím rad vede debatéra až ke konečnému tvaru: debatérem sestavenému projev. Během konzultací vedoucí debatérům vhodným způsobem pomáhá (nepíše práci za ně!), vede je ke stručné a výstižné argumentaci, pomáhá rozšiřovat jejich slovní zásobu, vede k užívání vhodných jazykových prostředků.

Jak by měla řeč vypadat po obsahové stránce by mělo být velmi srozumitelné pro čtenáře předchozího textu o debatování týmů. Mluvčí totiž vlastně plní úkoly obou řečníků (popisovače i osvětlovače) týmové debaty. Pro přípravu obsahu řeči soutěžícího v soutěži “Za svým slovem si stojím” můžete použít jak poznámky z bodu 3 (příprava týmů), tak z bodu 4 (role jednotlivců) těchto Pravidel.

Aby se plně využily možnosti používat metodický postup navržený v bodě 3 a 4 těchto Pravidel doporučujeme, aby teze, na které budou řečníci hovořit měly stejnou formu jako návrh týmové debaty – tedy návrhy *navrhující* nějaké *změny*.

3/ Dalším krokem je příprava přednesu. Debatéři si řeč připraví tak, aby jejich přednes byl plynulý, zdravě sebevědomý a přesvědčivý. Snaží se připravit se tak, aby řeč přednášeli a nečetli.

7.3 Ve vlastní soutěži soutěžící ve stoje přednáší svoji řeč.

Během soutěže přednášejí své projevy debatéři ve stoje. Řečníci smí poznámky či dokonce celý text předčítat. Významnou složkou hodnocení je však i “přesvědčivost” projevu. Řečník, který celý text přečte, nezíská takové hodnocení, jako debatér, který text suverénně zvládá s pomocí několika málo poznámek.

Jednotliví řečníci vystupují po sobě, v jedné skupině je nejvýše 5 soutěžících. Mezi jednotlivými výstupy jsou kratší přestávky. Rozhodčí hodnotí výkony řečníků v průběhu jejich vystoupení a během krátkých přestávek mezi jednotlivými výstupy. Po vystoupení celé skupiny pěti soutěžících je delší přestávka. Během této přestávky rozhodčí dokončí vyplňování listu rozhodčího, pozvou celou skupinu

a nabídnou účastníkům ústní zpětnou vazbu - ohodnocení dobrých stránek, případně rady, kde má mluvčí mezery a na co se má do budoucna zaměřit aby svůj projev vylepšil.

Následuje další skupina pěti soutěžících. Podle počtu soutěžících určí organizátor soutěže (po domluvě s rozhodčími) časový harmonogram pro jednotlivé skupiny tak, aby si rozhodčí mohli odpočinout a věnovali další skupině vždy plnou pozornost.

Rozhodčí se smí radit se svými kolegy, zásadně však jen v době přestávek mezi výstupy. Celkové výsledky oznámí rozhodčí až po vystoupení všech mluvčích dané kategorie.

7.4 Hodnotí se “obsah” a “přednes”.

V soutěži RDL “Za svým slovem si stojím” rozhodčí přidělují body za

1/ “*obsah*”. Obsahem rozumíme to, co debatér říká bez ohledu *na to jak* to říká. Jako by sám rozhodčí si řeč přečetl. Rozhodčí ocení dlouhodobou práci v přípravě. Vysoce budete hodnotit řeč jasnou, obsažnou, která má zřejmý cíl, jejíž argumenty jsou založeny na faktech a jednotlivá tvrzení jsou dokázána.

2/ “*přednes*”. Tedy za to, *jak* debatér mluví. Přednáší suverénně, bez “škobrtání”? Mluví jasně, zřetelně a srozumitelně? Komunikuje s posluchači? Ví o čem hovoří? Mluví v předepsaném rozsahu (ani více, ani méně)? Přednáší za pomoci poznámek, ale nečte? To jsou otázky, které si rozhodčí klade při hodnocení “přednesu”.

Obě složky hodnocení – obsah i přednes, mají stejnou váhu.

7.5 Soutěží se podle věku ve dvou kategoriích, práce má předepsaný rozsah.

Kategorie věk Rozsah práce

A děti do 15 let 300 - 450 slov (2 - 3 minuty)

B mládež nad 15 let 450 – 600 slov (3 – 4 minuty)

7.6 Soutěž není postupová.

V “debatním roce” 2006/2007 RDL nebudeme soutěž organizovat jako postupovou. V rámci jednotlivých celostátních či regionálních turnajů družstev tuto soutěž nabídneme účastníkům vždy jako samostatnou. Doufáme, že tak budeme mít více vítězů a umístěných! Umístěné vyhodnotíme a oceníme diplomy a drobnou cenou. Kluby si samozřejmě mohou organizovat vlastní klubové či meziklubové soutěže.

7.7 Soutěže rozhodují vedoucí debatních kroužků.

Soutěže rozhodují vedoucí debatních kroužků, počet rozhodčích není dán. Rozhodčí budou mít především na mysli vzdělávací a výchovný cíl soutěže. Rozhodčí vyplní “List rozhodčího”, určí nejlepší soutěžící a všem nabídne pozitivní hodnocení jejich výkonu a rady jak se dále zlepšovat.

Příloha: **List rozhodčího pro soutěže formy “Za svým slovem si stojím”**

Soutěž:	Kód, vysvětlení	bodový rozptyl
---------	-----------------	----------------

Datum:	V = vynikající	27 - 30
	N = nadprůměrný	23 - 26
Kategorie:	D = dobrý	20 - 22
	S = slušný	17 - 19
Rozhodčí:	R = s rezervami	14 - 16

Soutěžící (jméno)	Obsah					Přednes								
	V	N	D	S	R	V	N	D	S	R				
	bodů					bodů					celkem bodů		pořadí	
Poznámky														

Soutěžící (jméno)	Obsah					Přednes								
	V	N	D	S	R	V	N	D	S	R				
	bodů					bodů					celkem bodů		pořadí	
Poznámky														

Soutěžící (jméno)	Obsah					Přednes								
	V	N	D	S	R	V	N	D	S	R				
	bodů					bodů					celkem bodů		pořadí	
Poznámky														

Soutěžící (jméno)	Obsah					Přednes								
	V	N	D	S	R	V	N	D	S	R				
	bodů					bodů					celkem bodů			pořadí
Poznámky														

Soutěžící (jméno)	Obsah					Přednes								
	V	N	D	S	R	V	N	D	S	R				
	bodů					bodů					celkem bodů			pořadí
Poznámky														